

som det skete, ved de mest afgjorte Udtalelser om sigtedes Skyld eller Uskyld, ved Udtalelser om Vidneforklaringernes Rigtighed eller Falskhed, ja, Falskhed i bogstavelig Forstand, nemlig om, at det var vitterlig falske Vidnesbyrd, der vare aflagte, vitterlig falske Dokumenter, der bleve fremlagte; alt dette blev fremsat Dag til Dag i den Presse, som var tilgængelig for Dommerne. Lord Russel siger, at i England vilde sligt have medført mange Maaneders Fængsel for contempt of court. Det er rigtigt, det er Tilfældet i England; der maa Pressen ikke udtale sig paa en saadan Maade om Sagen, at det kan paavirke Nævningerne. Ærede Medlemmer vide om ikke ad anden Vej saa af Mark-Twainske Fortællinger, hvorledes det i det mindste indtil de allerseneste Aar har været Reglen i Amerika, at ingen kunde udtages til Nævning i en Kriminal sag, uden at han var fuldstændig uvidende om alt denne Sag vedrørende, hvilket som bekendt førte til, at det næsten ikke var muligt at tage andre end de største Idioter til Nævninger i Sager, som havde en vis celeber Karakter. Saa vidt vilde det viselig ikke være ønskeligt at gaa; men at det sikkert vilde være ønskeligt allerede i disse Forslag at indsætte Straffebestemmelser om utilbørlig Paavirkning fra Pressens Side over for Nævninger, det synes mig i det mindste ret indlysende.

Jeg kommer saa til et Punkt, som ikke har været berørt af nogen af de ærede Talere, der have haft Ordet. Det er nemlig den offentlige Anklage. Det har været betragtet som et Dogme lige fra det første Øjeblik, disse Procesforslag kom frem ogsaa i deres tidligere Skikkelse, at, naar man indførte Anklagesystemet, hvor man stillede den sigtede saa langt gunstigere, end han hidtil har været stillet, som virkelig Part, vilde det være nødvendigt at gøre Anklagen meget kraftig og energisk, at udruste den med mange og stærke personlige Kræfter, som vare særlig dresserede til dette Formaal. Ja, det har ogsaa været min Tro; men jeg kan ikke tilbageholde, at jo længere Tid der er gaaet, og jo mere jeg har set andetsteds angaaende dette Forhold, desto mere er min Tvivl vokset, om man paa dette Punkt har ramt det rette. Maaske jeg først er bleven opmærksom paa det ved dette grumme uheldige Ord „offentlig Anklager“. Det fremkalder Minder hos mig og maaske ogsaa hos andre om Jobs Bog 1ste Kapitel, hvor der er en saadan meget slem Anklager med

et meget stygt Navn, som jeg ikke kan nævne her i denne Sal. Vi ere slupne for et af de hæsligste Navne fra det tidligere Proceslovsforslag, nemlig Udtrækket „Hjælpestatsanklager“; det ere vi jo bleve fri for, men selv det, der er blevet tilbage, er saare grimt. Men jeg tror, der er mere grimt derved end Navnet. Den, der med nogen Opmærksomhed har fulgt, Kriminalprocessens Udvikling paa Kontinentet f. Eks. i Frankrig og Tyskland paa den ene Side og i England paa den anden Side, kan ikke andet en fæste sig ved, at, medens det i England altid har været og er bleven ved mere og mere at blive en Sandhed, at den sigtede behandles og betragtes som uskyldig, indtil Dommen er falden, saa er det bleven ved at være en Usandhed i de andre Lande, navnlig i Frankrig og Tyskland. I Frankrig tror jeg Skylden ligger i den Maade, hvorpaa Dommerne optræde i Sagen; men i Tyskland forekommer det mig, at Hovedskylden maa søges i den ganske ensidige Udvikling, de Mænd ere undergaaede, som ere offentlige Anklagere. Det er gaaet dermed ganske, som det maatte gaa efter rigtige darwinistiske Grundsætninger, at et Organ, der bliver brugt, bliver udviklet paa Bekostning af andre Organer, som ikke blive brugte. Hos disse Mænd, der staa som offentlige Anklagere, blive ikke blot Skarpsindigheden, men ogsaa Voldsomheden, Overmodet, Sporsansen til at finde Forbrydelser, til at finde alt mod den, der sigtes for Forbrydelsen, ganske overvældende, medens Organerne for Humanitet, for Hensyntagen til den anden Part, svinde ind til intet. Saaledes er det ikke her i Danmark, det maa siges til vore Sagføreres Ære, jeg sigter jo her særlig til vore Højesteretssagførere, hvis Praksis vi nærmest er i Stand til at bedømme, da Forhandlingerne føres mundtlig for Højesteret. Vore Sagførere der, som føre offentlige Kriminelsager, optræde jo med tilstrækkelig Dygtighed og Energi som Anklagere og som Forsvarere; men de tabe ikke af Sigte at søge det, som dog bør være Hovedformaalet, at faa Sandheden frem. Jeg glemte at tilføje for Tysklands Vedkommende, at selvfølgelig avler Tryk Modtryk; ligesom Anklageren udvikler sig til dette særlige Væsen, omtrent af Blodhundens Karakter, saa udvikler paa den anden Side den beskikkede eller navnlig maaske den privat antagne Forsvarer sig til et ganske tilsvarende rabulistisk Væsen, som stræber at finde alle gode og alle daarlige Forsvarsgrunde for sin Part. For at nævne